

Gedichtendag 2023

In de commissie voorgedragen poëzie in het kader van Gedichtendag, 26 januari 2023.

JALAL AD-DIN RUMI

“Open Plek”

Ver voorbij het pad van goed en kwaad,
Van meningen en oordelen
Bevindt zich een open plek:
Daar ontmoet ik je graag

(Voorgedragen door Meyrem Almaci)

HARRY JANSEN

"De ondergrondse"

Ken je de ondergrondse
Hij loopt hier onderdoor
Nogal ondoorgrondelijk
Niemand heeft het door

Tenminste, dat zegt men:
Nee nee ik weet van niets
Ik doe daar niet aan mee hoor
Ik ga steeds met de fiets!'

Maar ondertussen is ie vol
De fietsen die staan boven
En ondergronds daar roddelt het
Dat wil je niet te geloven

Er gaan weer prille praatjes rond
En ook nog een gerucht
Ja ja de ondergrondse
Grijpt alles uit de lucht

Die smeüige verhalen
Over de directeur
Al zijn ze dan wat ongegrond
Het geeft je leven kleur

Dat merk je, want het gekke is
Geen passagier stapt uit
Geen conducteur te zien ook
Dus niemand die eens fluit

Het schijnt dat als je uit stapt
Dan vindt de rest dat flauw
Geheid de volgende roddel
Die gaat dan over jou

De code luidt: blijf zitten!
Je bent hier ondergronds
en doe gewoon gezellig mee
Dan blijft het onder ons

(Voorgedragen door *Filip Brusselmans*)

HIND ELJADID

Live optreden met spoken word op het WASCABI-evenement van 2 september 2022

We tellen af
Kijken weer uit naar het samen leven.
Kijken terug naar een jaar waar dat het moeilijkste was.
Hoe gaan we verder?
Vele hoopjes hoop,
maar ook
losse schroeven
en nog meer
in de wandelgangen
hoor je het wankelen.
Er zijn angsten
over hoe het veld zich ontplooit
in een ander normaal
waar er soms geen plek is voor het verhaal van iedereen.
Dus tafels naast tafels,
verdiepingen boven verdiepingen
verdiepen we ons in problematieken
zoeken we naar oplossingen,
Die soms verder van ons bed liggen dan eerst gedacht.
Of hoe politieke macht juist ingezet,
Of hoe we samen verder kunnen reiken
onzelf en de ander proberen te begrijpen
om de ruimte te schenken of juist op te eisen.
Welke positie hebben wij op losse koorden.
Hoe geven we eindelijk inhoud aan te vaak lege woorden.
En hoe gaan we dat dan allemaal voor elkaar krijgen.
het enige antwoord is;
samen
Samen maken en luisteren
Samen elkaar raken en zoeken
Samen dromen
Eilandjes die weer een stapje dichterbij elkaar komen.
Dit alles hangt af van hij, zij, die, jij maar ook van mij.
Iets minder: zo doen we het niet, Dat zijn we niet gewoon
iets meer: vertel je idee, Ik geloof ook in jouw droom
Iets minder: enkel voor onszelf
iets meer voor de komende generatie
Omdat uitdagingen doen groeien.
En wij elkaar moeten wateren,
zodat het gras overal even groen kan zijn.
We gaan over de grenzen heen van sectoren,
En laten stemmen uit die verschillende sectoren horen.
Om expertise op te bouwen,
iets meer vertrouwen in de kennis van de mijne en de jouwe.
We elkaar altijd zullen tegenkomen, in een ver verleden of in de nabije toekomst
Laten we uitkijken voor valkuilen die we zelf graven.
Laten we elkaar niet in hokjes duwen waar we nooit meer uit geraken.
Laten we ons niet enkel op prestatie richten, maar meer op de gezichten van de
mensen achter de tijd. Hoe vermijd je dat je geraakt uitgebrand, dat je de balans
tussen werk en privéleven niet langer in de hand hebt.
Je bent welkom, niet langer enkel op de klassieke manier.
De lucht hangt vol ideeën, maar het realiseren is moeilijk.
We zitten te vaak op een stoel te jammeren, zonder in actie te komen.

Er zijn meer methodieken dan mensen, en dat is het probleem
We moeten,
Activeren, activeren, activeren,
een leven lang blijven leren.
Niet langer in een hoekje blijven staan.
We zoeken de contrasten op, die we kunnen uitspreken en verwoorden.
Creëren een spanningsveld waar dingen kunnen ontstaan.
We laten onszelf en elkaar bestaan.
We geven ons de kans onszelf en elkaar te verstaan.

(Deels voorgedragen door *Orry Van de Wauwer* op 26 januari en deels door *Karin Brouwers* op 2 februari 2023)

ALEKSANDER POESJKIN

"Yevgeni Onegin" (fragment)

Ze blijft hem aanzien, maar intussen dwingt ze hem niet om op te staan.
Gulzig blijft hij haar handen kussen, waar elk gevoel uit is vergaan.
In welke droom is hij verdoken?
De stilte wordt door niets verbroken
Tot zij ten lange leste zegt: genoeg, sta op! Ik moet oprecht over de dingen met u spreken.
Weet u het nog, de tuin, die laan, dat middaguur, uw vermaan? Het was het lot, ik heb uw preken
toen maar heel deemoedig aangehoord. Maar heden is aan mij het woord.
Welnu, ik telde minder jaren en was een beter mens wellicht.
Ik hield van u maar moest ervaren toen ik uw hart zocht: het zat dicht.
Ik kon er niets dan strengheid vinden. Dat domme meisjes u beminden, vond u normaal, geef het maar toe.
Ach, ik herinner me, en hoe
de blik bloedstollend, koudbloedig, toen mij een lesje werd geleerd.
Het was heel erg maar niet verkeerd.
Neen, u gedroeg zich edelmoedig wat mij aanging, u treft geen schuld.
Ik ben van dankbaarheid vervuld.

(Voorgedragen door *Katia Segers*)

MAHMOED DARWISH

“Denk aan anderen”

Als je je ontbijt maakt, denk aan anderen
en vergeet het eten van de duiven niet.
Als je oorlog voert, denk aan anderen,
en vergeet zij die de vrede zoeken niet.

Als je je waterfactuur betaalt, denk aan anderen,
zij die verzorgd worden door de wolken.
Als je naar huis gaat, denk aan anderen,
de mensen die in kampen leven.

Als je slaapt en sterren telt, denk aan anderen,
zij die geen plaats hebben om te slapen.
Wanneer je jezelf bevrijdt in een metafoor, denk dan aan anderen,
Zij die het recht om te spreken verloren zijn.

Wanneer je denkt aan anderen ver weg,
denk dan aan jezelf en zeg:
was ik maar een kaars in het donker.

(Voorgedragen door *Onno Van de Walle*)

HENDRIK VAN VELDEKE

(Met een hedendaagse bewerking door Elvis Peeters)

“Het zijn goede nieuwe tijden”

Ez sint goutiu niuwe maere,
Daz die vogel offenbaere
Singent, dâ man bluomen siht.
Zén zîten in dem jâre
Stüende wol, daz man vrô waere,
Leider des enbin ich niht:
Mîn tumbez heze mich verriet,
Daz muoz unsanfte unde swaere
Tragen daz leit, daz mir beschiht.

Diu schoenest und diu beste vrowe
Zwischen dem Roten und der Sowe
Gap mir blîdeschaft hie bevorn.
Daz ist mir komen al ze riuwen
Durch tumpheit, niht von untriuwen,
Daz ich ir hulde hân verlorn,
Die ich zer besten hete erkorn
Oder in der welte mohte schowen.
Noch sêre vûrhte ich ir zorn.

Het zijn goede nieuwe tijden
Nu de vogels vreugd verspreiden,
Zingend, waar men bloemen ziet.
Dit zijn de jaargetijden
die ons graag verblijden,
ik daarentegen ben het niet:
mijn domme hart smoorde mijn lied,
zodat ik hard en zwaar moet lijden
aan het lot dat mij geschiedt.

De schoonste, beste van de vrouwen
Tussen de Rhône en de Souwe
Gaf mij blijdschap van tevoren.
Maar het kwam mij te berouwen
Door domheid, niet uit ontrouw, en
Het kwam dat ik haar heb verloren
Die mij het meest toch kon bekoren
Van al wie ik op aarde mocht aanschouwen.
En nog steeds treft mij haar toorn.

(Voorgedragen door *Marius Meremans*)

STEPHANIE D'HOSE & CHAT GPT

"Boem Paukeslag for culture"

Een donderend geluid, een knal, een knipoog
Naar de pracht en praal van onze cultuur
Een symfonie van kunsten, een harmonie van erfgoed
Een ode aan het sociaal cultureel volwassenwerk

De theaters stralen, de musea gloren
De opera's zingen, de balletdansers dansen
De beeldende kunst, de literatuur
Alles samen een prachtig geheel

Maar laten we ook de amateurkunsten niet vergeten
De toneelgroepen, de muziekgroepen
De dansers en zangers in de kroegen
Zij maken onze cultuur ook compleet

België, een land van kunst en cultuur
Een land van pracht en praal
Laten we ons verwonderen, laten we ons verwonderen
Door de rijkdom die ons omringt.

(*Stephanie D'Hose* stelde het gedicht samen met Chat GPT-technologie)

TOON HERMANS

"vriend"

je hebt iemand nodig
stil en oprecht
die als het erop aan komt
voor je bidt of voor je vecht
pas als je iemand hebt
die met je lacht en met je grient
dan pas kun je zeggen:
'k heb een vriend

als je iemand hebt
die alles met je deelt
de tafel en het bed
één die nooit verveelt
als je iemand hebt
die al je zorgen heelt
weet je wat dat zeggen wil
weet je wat dat scheelt?

je hebt iemand nodig
stil en oprecht
die als het erop aan komt
voor je bidt of voor je vecht
pas als je iemand hebt
die met je lacht en met je grient
dan pas kun je zeggen:
'k heb een vriend

pas als je iemand hebt
die met je lacht en met je grient
dan pas mag je zeggen:
ik heb 'n vriend

(Voorgedragen door minister-president *Jan Jambon*)

WILLEM B. TIJSSEN

“De cirkelredenering”

Een cirkel, een kringetje in het rond.
Een redenering in argumenten lijkt
even ver nergens het hart te raken.
Argumenten vinden nergens grond.
Zij blijken op de aangesprokene
geen enkele indruk te maken.

Woorden, argumenten vanuit het
hart suizen driehonderdvijfenzestig
graden in het rond. Nimmer kunnen zij
ergens aan een waarheid raken.
Een cirkelredenering vindt nergens grond.
Lijkt vanaf het begin zijn zinloze omgang
te maken.

(Voorgedragen door *Meyrem Almaci*)